

Betænkning

over

I. forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg.

(Økonomiske maksimumsgrænser for daginstitutioner m. v.) og

II. forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister.

(Økonomiske maksimumsgrænser for alderdomshjem og plejehjem).

(Afgivet af socialudvalget den 31. maj 1974).

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og herunder haft samråd med socialministeren, der tillige har besvaret udvalgets skriftligt stillede spørgsmål. Et af disse er optrykt som bilag til betænkningen.

Udvalget har modtaget skriftlig og/eller mundtlig henvendelse fra:

Albertslund kommunalbestyrelse,
Den almindelige danske Lægeforening,
Frederiksberg kommunalbestyrelse,
Kommunernes Landsforening,
Københavns magistrats 3. afdeling,
Landsforeningen af Bestyrelser for Dag-
institutioner,
advokat Leif Lunn og
Odense magistrats 3. afdeling.

Ad I. forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Økonomiske maksimumsgrænser for daginstitutioner m.v.)

Det fremgår af de bemærkninger, som ledsager lovforslaget, at maksimumsgrænsen for den driftsudgift, som kan anmeldes til refusion, tænkes fastsat for hver enkelt daginstitution på grundlag af det normerede børnetal, den ugentlige åbningstid, institutionstypen og den geografiske beliggenhed, og at maksimumsgrænsen tænkes fastsat på grundlag af såvel lønudgifter som øvrige driftsudgifter, eksklusive ejendomsudgifter. I denne forbindelse har udvalget drøftet, hvorvidt man af hensyn til de aldersintegrerede

institutioner burde lade børnenes alder indgå som kriterium ved fastsættelsen af maksimumsgrænsen.

Det fremgår imidlertid af de oplysninger, ministeren har meddelt udvalget, at integrerede børneinstitutioner i hvert fald for regnskabsåret 1974-75 tænkes holdt uden for reglerne om økonomiske maksimumsgrænser, men at det på lidt længere sigt vil være nødvendigt at inddrage også disse institutioner under maksimumsreglerne, når de administrative procedurer i forbindelse hermed er fastlagt. *Udvalget* forudsætter, at integrerede børneinstitutioner, som oprettes i regnskabsåret 1974-75, ikke vil blive holdt uden for reglerne om økonomiske maksimumsgrænser.

Udvalget bemærker, at det endvidere er oplyst, at småbørnsstuer i relation til maksimumsgrænser behandles som børnehaver.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at statens tilskud kun bliver reduceret, såfremt summen af de faktiske lønninger og øvrige driftsudgifter overstiger summen af de for den enkelte institution beregnede maksimale lønudgifter og øvrige driftsudgifter.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) bemærker, at særskilte maksimumsgrænser ønskes fastsat for henholdsvis lønudgifter som øvrige driftsudgifter, eksklusive

ejendomsudgifter, med den begrundelse, at imødekommelse af lønkrav, forhøjelse af tillæg o. lign. ikke administrativt må kunne gennemføres på bekostning af en reduktion af øvrige driftsudgifter.

I en henvendelse til udvalget er der fremsat ønske om, at der ved den endelige udarbejdelse af lovforslaget tages hensyn til en række forhold, der medfører særlig store udgifter for den enkelte institution.

Hertil skal bemærkes, at maksimumsgrænserne efter socialministeriets opfattelse er sat så højt, at selv institutioner, hvor sådanne forhold gør sig gældende, skulle kunne drives inden for maksimumsgrænserne.

Med hensyn til udgifter til feriekolonier henvises til det som bilag optrykte svar.

Udvalget understreger kommunens adgang til at yde tilskud.

Vedrørende spørgsmålet om halvdagsbørnehavers stilling har udvalget fået oplyst af ministeren, at det er teknisk muligt at forhøje maksimumsbeløbet til halvdagsbørnehaver, der daglig har 2 gange $\frac{1}{2}$ hold. Om det er rimeligt og administrativt overkommeligt, må bero på en nærmere undersøgelse, som umiddelbart vil blive sat i gang med henblik på at forsøge at belyse dette forhold og eventuelt tage hensyn til det allerede fra 1974-75.

Udvalget har foruden disse spørgsmål og de nedenfor nævnte behandlet en lang række spørgsmål, herunder spørgsmålet om styringsmekanismer og spørgsmålet om forældrebetaling. Om dette sidstnævnte spørgsmål har ministeren oplyst, at han, når undersøgelsen vedrørende børneinstitutioner, som for tiden foretages af socialstyrelsen, er tilendebragt, vil vende tilbage til spørgsmålet om forældrebetaling.

For så vidt angår maksimumsbeløbene, bemærkes endelig, at ministeren over for udvalget har givet tilsagn om på grundlag af de indvundne erfaringer at orientere socialudvalget om de årlige reguleringer heraf.

Vedrørende spørgsmålet om ophævelsen af statsrefusionen af udgifter til lægetilsyn og tandpleje bemærkes, at udvalget har anset det for ønskeligt at åbne en dispensationsadgang, således at ledere af institutioner med særligt truet klientel kan træffe aftale om lægetilsyn med refusion. Socialministeren har stillet sig imødekommende over

for denne tanke og udtalt, at der i et kommende cirkulære vil blive fastsat regler, der i begrænset omfang giver daginstitutioner mulighed for at modtage bistand fra læge, således at udgifterne anmeldes til refusion efter reglerne i § 71. *Udvalget* skal endvidere om lægetilsynet bemærke, at en læges undersøgelse af et barn i en daginstitution ikke er forbundet med nogen behandling, men bliver efterfulgt af meddelelse fra vedkommende læge til familiens egen læge. Det er udvalgets opfattelse, at det i visse tilfælde kan være vanskeligt for sidstnævnte læge at få kontakt med vedkommende barn, hvorfor man risikerer, at behandling ikke finder sted. *Udvalget* henstiller, at den videre lægebehandling på grundlag af undersøgelsen i institutionen ses sikret.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) bemærker, at lægetilsyn med institutionerne ønskes afskaffet, da institutionslægens adgang til at henvise til behandling hos barnets egen læge og kontrollen af, om en sådan henvisning er taget til følge, lige så godt kan foretages af institutionens daglige ledelse.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis medlem af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*. Efter de beregninger, der er foretaget såvel i socialministeriet som i flere af landets kommuner, betyder indførelsen af de foreslåede maksimumsgrænser, at standarden vil blive væsentlig forringet på adskillige af landets daginstitutioner. *Mindretallet* finder det ikke godtgjort, at standarden i øjeblikket er for høj, og finder i øvrigt, at der i det foreliggende forslag er taget alt for lidt hensyn til de meget store forskelle, der er fra institution til institution med hensyn til klientel, beliggenhed og behov for ressourcer i øvrigt. *Mindretallet* vender sig også mod afskaffelsen af refusion til læge- og tandlægeudgifter, da det kan komme til at betyde en forringelse af den sundhedsmæssige tilstand, især hos socialt truede børn.

Ad II. forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Økonomiske maksimumsgrænser for alderdomshjem og plejehjem).

Det bemærkes, at socialministeren over for udvalget har udtalt, at der ved fastsættelsen af maksimum er taget hensyn til, at også plejehjem med særlig plejekrævende patienter skal kunne fungere med de foreslåede refusioner.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse*.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*. Besparelser ved hjælp af maksimumsgrænser vil betyde en standardforringelse på adskillige af landets plejehjem. Mindretallet finder det ikke godt gjort, at standarden i øjeblikket er for høj, og finder i øvrigt, at der i det foreliggende forslag er taget alt for lidt hensyn til de meget store forskelle, der er fra plejehjem til plejehjem med hensyn til klientelets behov for intensiv pleje, beskæftigelse og ressourcer i øvrigt.

Albertsen (S).

Eva Gredal (S).

Inge Fischer Møller (S).

Bertel Pedersen (S).

Tastesen (S).

Kirsten Sparre Andersen (V).

Peter Holst (V).

Grethe Phillip (RV),
næstformand.

Gudme (RV).

Karen Thurøe Hansen (KF).

Palle Simonsen (KF),
formand.

Lena Pedersen (CD).

Inge Krogh (KrF).

Ib Andersen (FP).

Erlendsson (FP).

Ib Christensen (DR).

Kurt Brauer (SF).

Bilag.**SOCIALMINISTERIET**

Den 30. maj 1974.

Spørgsmål:

For mange børn på heldagsinstitutioner (børnehaver og fritidshjem) er det af uhyre stor betydning, at de får mulighed for ophold på koloni. Hvad agter ministeren at gøre for at sikre, at disse væsentlige feriekoloniophold stadig kan fortsætte, og at maksimumsgrænserne ikke vil hindre dette?

Svar:

Det kan oplyses, at udgiften til leje af feriekoloni indgår i posten „ejendomsudgifter“, der ikke er omfattet af maksimumsgrænsen af driftsudgifter.

De øvrige udgifter til feriekoloniophold er medregnet ved fastsættelsen af de økonomiske maksimumsgrænser for driftsudgifterne,

hvilket indebærer, at en normal daginstitution kan afholde udgifterne til feriekoloniophold inden for de fastsatte grænser.

Det kan oplyses, at ca. 25 pct. af daginstitutionerne vil blive ramt af maksimumsgrænserne i 1974-75, og at udgifterne til ophold på feriekoloni udgør ca. 15 pct. af driftsudgifter ÷ lønninger for fritidshjem og knap 5 pct. for børnehaver.

På denne baggrund mener ministeren ikke, at der er grund til særlige foranstaltninger for at sikre feriekoloniophold, idet der dog skal gøres opmærksom på, at kommunen i de tilfælde, hvor udgiften til feriekoloni bringer institutionen op over maksimumsgrænsen, kan afholde den overskydende udgift uden refusion.